

Sygn. akt VI U 1431/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodnicząca:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 października 2014 r. w S.

sprawy A. J. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania A. J. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 3 czerwca 2014 roku znak: (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje A. J. (1) prawo do emerytury pomostowej, poczynając od 1 marca 2014r.;

II. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania prawidłowej decyzji w niniejszej sprawie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 czerwca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., po rozpoznaniu wniosku z dnia 21 marca 2014 r., odmówił ubezpieczonemu A. J. (1) prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że mimo iż ubezpieczony udowodnił na dzień składania wniosku 23 lata, 3 miesiące i 1 dzień stażu pracy w warunkach szczególnych, to brak jest podstaw do przyznania mu emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż po dniu 31.12.2008 r. ubezpieczony nie wykonywał prac w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy oraz nie osiągnął wieku 60 lat. Organ rentowy wskazał, że nie zaliczył do stażu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 25.08.2008 r. do 8.04.2011 r. z tytułu zatrudnienia w (...) sp. z o.o., gdyż pracodawca nie zgłosił ubezpieczonego do ZUS jako pracownika zatrudnionego w warunkach szczególnych i nie została opłacona składka na Fundusz Emerytur Pomostowych. Organ rentowy odmówił również przyznania ubezpieczonemu emerytury pomostowej na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, wskazując, że na dzień 1 stycznia 2009 r. ubezpieczony nie wykazał 10 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych wymienionej w pkt 22 załącznika nr 1 do ustawy. Organ rentowy wskazał, że odmówił uwzględnienia w tym stażu okresu zatrudnienia ubezpieczonego w (...) od 20.10.1976 r. do

31.07.2002 r. z uwagi na brak zaświadczenia wystawionego przez zakład pracy, stwierdzającego że przed dniem 1 stycznia 2009 r. ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych.

Odwołaniem z dnia 3 lipca 2014 r. ubezpieczony zakwestionował powyższą decyzję ZUS. Podkreślił, że (...), w którym pracował w warunkach szczególnych nie istnieje, brak jest zatem możliwości uzyskania przez niego prawidłowego świadectwa pracy w warunkach szczególnych

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania ubezpieczonego z uzasadnieniem jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. J. (1) urodził się w dniu (...).

Bezsporne.

Wniosek o emeryturę pomostową złożył w organie rentowym w dniu 21 marca 2014r. W tej dacie posiadał staż pracy przekraczający 25 lat, gdyż legitymował się okresem ubezpieczenia wynoszącym 29 lat, 11 miesięcy i 27 dni. W dacie złożenia wniosku o emeryturę ubezpieczony nie pozostaje w stosunku pracy.

Bezsporne, a nadto dowody:

- wniosek o emeryturę - k. 1-5 plik III akt ZUS;
- karta przebiegu zatrudnienia - k. 25 plik III akt ZUS.

W okresie od 20 października 1976 r. do 31 lipca 2002 r. ubezpieczony, będąc zatrudnionym kolejno na stanowiskach: rybaka pokładowego i starszego rybaka pokładowego w Przedsiębiorstwie (...) w Ś., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych wymienioną w dziale B dział IV poz. 4 pkt 12,11 wykazu stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 24 Ministra Kierownika (...) z dnia 15 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu gospodarki morskiej (praca rybaka morskiego na statkach).

W okresie od 21 maja do 31 maja 1986 r., od 19 marca do 24 marca 1987 r., od 22 do 23 grudnia 1987 r., od 1 listopada do 5 grudnia 1990 r., od 6 listopada do 16 grudnia 1991 r., w dniu 19 listopada 1992 r. ubezpieczony korzystał z urlopów bezpłatnych.

Ubezpieczony korzystał z zasiłków chorobowych w następujących okresach: w dniu 2.08.1978 r., od 17 do 25.08.1978 r., od 29.10. do 6.11.1984 r., od 23.09. do 1.10.1985 r., od 5 do 10.03.1986 r., od 20 do 24.11.1987 r., od 2 do 10.12.1987 r., od 19.07. do 10.08. 1988 r., od 24 do 28.06.1991 r., od 15 do 19.07.1991 r., od 9 do 23.09.1991 r., od 29.07. do 3.08.1992 r., od 4 do 30.09.1992 r., od 16.07. do 19.08.1993 r., od 28.09 do 11.10.1993 r., od 26 do 30.09.1994 r.

W okresie od 24 października 1978 r. do 9 października 1980 r. ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Bezsporne, a nadto dowody:

- świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 31.07.2002 r. - k. 6 plik I akt ZUS;
- świadectwo pracy - k. 5 plik I akt ZUS;
- karta przebiegu zatrudnienia - k. 25 plik III akt ZUS.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1656), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art.5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1)urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2)ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3)osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4)ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6)po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7)nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Z kolei w art. 8 ustawy pomostowej wskazano, że pracownik wykonujący prace w szczególnych warunkach wymienione w pkt 20, **22** i 32 załącznika nr 1 do ustawy, który spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1, 4-7, nabywa prawo do emerytury pomostowej, jeżeli:

- 1) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 50 lat dla kobiet i **co najmniej 55 lat dla mężczyzn**;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach wymienionej w pkt 20, 22 i 32 załącznika nr 1 do ustawy, **wynoszący co najmniej 10 lat**.

W art. 49 ustawy pomostowej wskazano natomiast, że prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2)spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

W art. 3 ustawy wskazano, że prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy. Prace o szczególnym charakterze są to natomiast prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób,

zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy (art. 3 ust3).

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy prace, o których mowa w ust. 1 lub 3 w pełnym wymiarze czasu pracy (art. 3 ust. 4 i 5). Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się także ubezpieczonych z tytułu działalności twórczej lub artystycznej tancerzy zawodowych, wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy prace związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizyczny (art. 3 ust. 6) a za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 3 ust. 7).

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawało, że ubezpieczony posiada co najmniej 25 letni okres składkowy i nieskładkowy ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, że ukończył 55 lat i nie pozostaje w zatrudnieniu. Organ rentowy nie kwestionował również, iż w okresie od dnia 20 października 1976 r. do 31 lipca 2002 r. ubezpieczony, będąc zatrudnionym kolejno na stanowisku rybaka pokładowego i starszego rybaka pokładowego w Przedsiębiorstwie (...) w Ś., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych (pracę rybaka morskiego na statkach). Organ rentowy odmówił jednak ubezpieczonemu zaliczenia spornego okresu wykonywania pracy na stanowisku rybaka morskiego jako okresu pracy w warunkach szczególnych dla potrzeb przyznania prawa do emerytury pomostowej, wskazując, że za okresy przypadające przed dniem 1 stycznia 2009 r. ubezpieczony dodatkowo powinien przedłożyć wystawione przez pracodawcę zaświadczenie - o którym mowa w art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych - potwierdzające okresy pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Zdaniem organu rentowego skoro ubezpieczony nie przedłożył przedmiotowego zaświadczenia, nie można było uznać, iż ubezpieczony wykazał w postępowaniu przed organem rentowym, iż w spornym okresie wykonywał pracę w warunkach szczególnych wymienioną w pkt 22 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Powyższe stanowisko organu rentowego zobligowało sąd do oceny, czy w analizowanym przypadku brak zaświadczenia, o którym mowa w art. 51 ustawy pomostowej stanowi przeszkodę do przyznania A. J. prawa do emerytury pomostowej.

W ramach postępowania dowodowego sąd dopuścił dowód z dokumentów zawartych w aktach emerytalnych ubezpieczonego. Autentyczność dokumentów nie była przez strony kwestionowana i nie budziła wątpliwości sądu. Zostały one sporządzone w sposób zgodny z przepisami prawa, przez uprawnione do tego osoby, w ramach ich kompetencji, oraz w sposób rzetelny, stąd też zostały uznane za wiarygodne.

Odnosząc się do twierdzeń organu rentowego, trzeba wskazać, że faktycznie przepis art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych stanowi, iż „płatnik składek jest zobowiązany do wystawiania zaświadczeń o okresach pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, za okresy przypadające przed dniem 1 stycznia 2009 r. Przepis art. 12 stosuje się odpowiednio.” Definicja płatnika składek została przy tym zamieszczona w art. 2 pkt 2 ustawy, gdzie sprecyzowano, że pod pojęciem tym trzeba rozumieć „pracodawcę, o którym mowa w art. 4 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (czyli osobę zatrudniającą pracowników lub u której odbywana jest służba zastępcza oraz jednostkę organizacyjną lub osobę fizyczną pozostającą z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca Zakład) oraz ubezpieczonego, o którym mowa w art. 4 pkt 2 lit. d tejże ustawy (czyli osobę zobowiązaną do opłacania składek na własne ubezpieczenie społeczne). Dodatkowo, należało mieć na uwadze całość regulacji zamieszczonych w rozdziale 6 ustawy o emeryturach pomostowych, w którym określono m.in. zasady i tryb opłacania składek na Fundusz Emerytur Pomostowych. W szczególności, w zamieszczonym w tym rozdziale przepisie art. 37 ust. 1, wskazano, że składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych oblicza, rozlicza i opłaca co miesiąc płatnik składek. Trzeba przy tym zaznaczyć, iż ów Fundusz został powołany do życia

właśnie omawianą ustawą (por. art. 29 ust. 1), która w tym zakresie weszła w życie z dniem 1 stycznia 2010r., a więc już po wydaniu zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji (vide: art. 57 pkt 1 ustawy). Oceniając w tym aspekcie całość przytoczonych regulacji, możliwym było wyprowadzenie z nich jedynie takiego wniosku, iż w każdym przypadku, w którym w ustawie mowa jest o płatniku składek i jego obowiązkach, ustawodawca miał na myśli płatnika składek na Fundusz Emerytur Pomostowych, a więc te podmioty o jakich mowa w przepisach art. 4 pkt 2 lit. a oraz lit. d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, które począwszy od dnia 1 stycznia 2010r. zatrudniały osoby wykonujące prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i w związku z tym zobowiązane były do opłacania składek na ten fundusz (art. 35 ust. 1 ustawy). Tylko tacy więc płatnicy składek (a nie wszystkie, abstrakcyjnie rozumiane, podmioty, które kiedykolwiek opłaciły jakąkolwiek składkę na ubezpieczenie społeczne) mają obowiązek wystawiania zaświadczeń o jakich mowa w przepisie art. 51. Skoro więc ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Ś. i tam wykonywał pracę w warunkach szczególnych, a podmiot ten – co jest faktem w S. notoryjnym, także dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – od roku 2002 kiedy to rozpoczęto jego likwidację nie prowadzi już absolutnie żadnej działalności, w szczególności nie zatrudnia pracowników, brak było podstaw do uznania go za płatnika składek na Fundusz Emerytur Pomostowych, zobowiązanego do wystawiania omawianych zaświadczeń.

Rozumowanie przedstawione przez organ rentowy było jednak błędne także i z innego powodu. Organ ten pominął bowiem całkowicie regulację zamieszczoną w przepisie art. 3 ust. 7 ustawy, zgodnie z którą „za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS”. Na gruncie zaś omawianych przepisów (stosowanych zawsze łącznie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (vide art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej)), nie budziło nigdy wątpliwości sądu ani organu rentowego, iż okresy wykonywania takich prac mogą zostać stwierdzone bądź w świadectwie pracy, bądź w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach (§2 ust. 2 przywołanego rozporządzenia). Takim zaś świadectwem, wystawionym ściśle według wzoru o jakim mowa w rozporządzeniu, A. J. dysponował i przedłożył je organowi rentowemu, który w żadnej mierze nie zakwestionował jego mocy wiążącej. Świadectwo to spełnia wszelkie wymogi przewidziane przepisami prawa, w szczególności wynikające z §21 ust. 4 innego rozporządzenia Rady Ministrów z tej samej daty, a mianowicie dotyczącego postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. 1983r., nr 10 poz. 49 z późn. zm.). Ów akt prawny obowiązuje nadal, zgodnie z regulacją zawartą w art. 194 ustawy emerytalnej, gdyż do tej pory minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego nie skorzystał z uprawnienia do wydania nowych przepisów wykonawczych, określających szczegółowy tryb postępowania w sprawach ustalania prawa do świadczeń pieniężnych przewidzianych w ustawie, które uzyskał na mocy art. 123 ustawy emerytalnej. Jeśli więc przepis art. 28 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, w zakresie postępowania odsyła do odpowiedniego stosowania przepisów art. 114 i 116-128 ustawy emerytalnej, a więc i również do jej art. 123, oznacza to zdaniem Sądu, że do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, szczegółowe zasady postępowania w sprawie przyznawania emerytur pomostowych określać będzie rozporządzenie z dnia 7 lutego 1983 roku. Ów akt prawny zaś, w §21 ust. 4 przewiduje, że „jeżeli pracownik ubiega się o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty.” Dla uznania owego zaświadczenia za wiążące bez znaczenia jest w tej sytuacji jego nazwa (czy jest to „zaświadczenie”, czy też „świadectwo”, albo dokument w ogóle bez nazwy), a istotne jest jedynie to, jaką ma ono treść, w szczególności czy zawiera wszystkie elementy podane w wyżej przytoczonym przepisie. Dokument jakim wylegitymował się przed organem rentowym A. J. wszystkie te wymogi spełnia. W tej sytuacji postępowanie organu rentowego, domagającego się przedstawienia – obok tego świadectwa – jeszcze jakiegoś innego „zaświadczenia”, należało ocenić jako działanie całkowicie bezpodstawne, skutkujące niezgodnym z prawem pozbawieniem ubezpieczonego prawa do należnych mu świadczeń.

Na marginesie już tylko można wskazać, że w wykazie A i B stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w

szczególным charakterze, stanowiącego akt wykonawczy do art.32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wymienione są prace: **rybaków morskich** (poz.9 Dział VIII Wykazu A oraz poz. 4 dział IV wykazu B). Również w załączniku do ustawy o emeryturach pomostowych, pod poz.22 wymienione zostały prace **rybaków morskich**. W ocenie sądu nie budzi wątpliwości interpretacyjnych, że stanowisko określone w wykazie A dziale VIII pod poz. 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jest tożsame ze stanowiskiem wskazanym pod poz. 22 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych. W obu aktach prawnych wskazano bowiem, że pracami w warunkach szczególnych są prace rybaków morskich.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, koniecznym było więc uznanie, że ubezpieczony na dzień 1.01.2009 r. legitymował się okresem zatrudnienia uprawniającym go nabycia emerytury pomostowej przekraczającym 10 lat.

Dokonując wyliczenia okresu zatrudnienia ubezpieczonego w warunkach szczególnych na potrzeby ustalenia uprawnień do emerytury pomostowej sąd wziął przy tym pod uwagę, że z okresu tego należało wyłączyć te okresy, podczas których ubezpieczony korzystał ze zwolnień lekarskich. Stosownie do treści art. 12 ustawy o emeryturach pomostowych przy ustalaniu okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 4-11, nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał wynagrodzenie lub świadczenie z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Sąd odliczył ze stażu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych również okresy korzystania przez A. J. z urlopów bezpłatnych. Urlop bezpłatny – co wynika a contrario z treści art. 6 i 7 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – nie jest ani okresem składkowym ani też okresem nieskładkowym (stosownie do art. 174 §2 kodeksu pracy okresu urlopu bezpłatnego nie wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze). Sąd odliczył z tego stażu również okres odbywania przez ubezpieczonego służby wojskowej od 24 października 1978 r. do 9 października 1980 r. W ocenie sądu brak było podstaw do przyjęcia, że zastosowanie w niniejszej sprawie miała linia orzecznictwa Sądu Najwyższego dotycząca możliwości zaliczania do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym okresów pełnienia zasadniczej służby wojskowej. Sąd zwrócił bowiem uwagę, że zgodnie z aktualną linią orzecznictwa Sądu Najwyższego zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Sąd Najwyższy podjął w tym zakresie w dniu 16 października 2013 r. uchwałę 7 sędziów (Sygn. akt II UZP 6/13), w której przyjął, że czas odbywania zasadniczej służby wojskowej w oparciu o art. 108 ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP z 1967 r. w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 1974 r. zalicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku zgodnie z art.184 w związku z art.32 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Z art.108 ust.1 w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 1974 r. wynikało, że okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień w stosunku do osób, które po odbyciu tej służby pojęły zatrudnienie w tym samym zakładzie, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby albo w tej samej gałęzi pracy. Mając na uwadze powyższe sąd zwrócił uwagę, że ubezpieczony odbywał służbę wojskową już po uchyleniu ustawy, o której mowa w przytoczonym orzeczeniu Sądu Najwyższego.

Odliczenie wyżej wymienionych okresów od stażu pracy nie miało jednak wpływu na rozstrzygnięcie, bowiem i tak łączny staż faktycznej pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych okazał się być dłuższy niż 10 lat.

Zgodnie z normą art. 15 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, prawo do emerytury pomostowej powstaje z dniem spełnienia warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Jak jednak wynika z treści przepisu art. 26 ust. 1 ustawy, emeryturę pomostową wypłaca się za miesiąc kalendarzowy w terminach i na zasadach przewidzianych dla wypłaty emerytur, określonych m.in. w art. 129 ustawy emerytalnej. Ten ostatni przepis stanowi zaś, iż świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Ubezpieczony 55 rok życia ukończył w dniu 22.11.2011 r., wniosek o emeryturę pomostową złożył w dniu 21 marca 2014r. W tym stanie rzeczy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., sąd zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury

pomostowej od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożył wniosek o przyznanie prawa do tego świadczenia, tj. od 1 marca 2014 r.

W myśl przepisu art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 kwietnia 2009 roku, „w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego”.

W niniejszej sprawie, w której ubezpieczony domagał się od organu rentowego przyznania mu prawa emerytury pomostowej, a organ rentowy twierdził, że mu ona nie przysługuje, gdyż nie udowodnił 10 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, Sąd uznał, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za „niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji”. Należało przy tym za ową okoliczność uznać ustalenie, iż ubezpieczony na dzień 1.01.2009 r. legitymował się co najmniej 10 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych. Jak wynika z przedstawionych wyżej wyników postępowania dowodowego, w niniejszej sprawie organ rentowy, mimo iż dysponował stosownymi dokumentami, błędnie ustalił staż pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych.

Tym samym koniecznym stało się stwierdzenie, że organ rentowy wydał błędną decyzję, odmawiającą przyznania prawa do świadczenia w sytuacji, gdy możliwe było wydanie decyzji zgodnej z prawem. Powyższe oznacza, że opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność.

W tej sytuacji, z uwagi na treść przepisu art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z art. 28 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, koniecznym stało się orzeczenie jak w punkcie II sentencji wyroku.